

Zondag 26 april 2026

Vierde zondag van Pasen

Overweging

De Goede Herder, zoals in psalm 23, roept voor velen van ons een troostrijk en paradijslijk beeld op. De herder zorgt voor ons, voorziet ons van grazige weiden, rustige wateren, de herder geeft ons rust in onze ziel. Hij houdt ons op het rechte spoor en geeft ons troost als wij bang zijn. De herder zorgt ervoor dat ons niets zal ontbreken. Een prachtige psalm van David.

Nadat ik de lezingen van vandaag tot mij door heb laten dringen, kwamen er twee associaties bij mij op:

De eerste: ja ja het zal wel: de goede herders...

In de loop van de geschiedenis en nog steeds, zijn veel zogenaamde 'goede' herders, wolven in schaapskleren gebleken...ook in de katholieke kerk.

Dat stelt mij voor de vraag: als wij in de lijn van Jezus willen proberen te leven, hoe geven we dan vorm aan ons eigen 'goede herderschap'?

Als antwoord op die vraag mijn tweede associatie: ik dacht meteen aan de 7 werken van barmhartigheid. Voor mij staan deze 7 werken als symbool van goed herderschap.

Daar wil ik graag op doorgaan:

Jezus heeft namelijk laten zien wat barmhartigheid is:

de hongerigen eten en de dorstigen drinken geven,

de naakten kleden,

de vreemdelingen onderdak bieden,

de zieken verzorgen,

de gevangenen bezoeken

en de doden begraven.

Er zijn inderdaad zóveel mensen die wachten op een warm woord, een goede daad, een beetje barmhartigheid. Sommigen wonen in Libanon, anderen in Syrië en Iran. Weer anderen in Oekraïne, Libië, Jemen, Soedan en in Rusland. Denk ook aan de vele mensen in vluchtelingenkampen en in oorlogssituaties. En om niet te vergeten: dicht bij huis wachten ook velen van ons op een beetje barmhartigheid en troost.

De 7 werken van barmhartigheid kunnen we zien als grote inspiratiebron.

Wie een willekeurig museum met beeldende kunst inloopt, komt ze geheid tegen: een afbeelding van de zeven werken van barmhartigheid.

Zij zijn een bron van inspiratie geweest voor veel schilders.

En zij brachten daarmee een belangrijke vraag en opdracht op het doek: hoe geven we invulling aan de opdracht van de Jezus om barmhartigheid te betrachten en een goede herder te zijn?

De tekst waar deze werken van afgeleid zijn komt uit Mattheüs 25, waar Jezus tegen zijn leerlingen zegt dat wie dit voor iemand doet, naar wie verder niemand omkijkt, dat voor Hém heeft gedaan. Daarmee geeft Jezus aan voor wie deze werken bedoeld zijn. Namelijk voor diegenen die er zonder hulp van een ander niet komen. De gevangene, de dorstige, de hongerige.

Wie naar hen omkijkt, heeft begrepen waar het de Eeuwige werkelijk om te doen is. Dat dwingt ons ook om hoeder te zijn voor diegenen die niet direct tot onze eigen kring behoren, zoals in het evangelie van Johannes te lezen is.

Paus Franciscus heeft in 2016 een achtste werk van barmhartigheid toegevoegd. Namelijk: Zorg voor ons gemeenschappelijk huis. Zorg voor de schepping. Met andere woorden: de aarde beschermen en aandacht schenken aan de misstanden in de samenleving.

Hoe consumeren wij de aarde zonder dat we de waardigheid van de andere schepselen kwetsen of teniet doen?

Helaas is de realiteit, dat de aarde kwaad wordt gedaan door vervuiling, uitputting en niet in het minst door het voeren van oorlogen.

Welke verantwoordelijkheid dragen ook onze wereldlijke herders daarvoor?

Paus Leo de 14de laat daar geen misverstanden over bestaan:

Zaterdagavond 11 april was er een speciale vredeswake in de Sint-Pietersbasiliek in Rome, als reactie op de Iran-oorlog en de aanzwellende religieuze oorlogsretoriek. Een vol uur werd er gebeden voor duurzame vrede in het Midden-Oosten en elders ter wereld.

De paus liet zich in scherpe bewoordingen uit. Hij had het over 'wereldleiders' en sprak die direct aan. 'We roepen naar hen uit: Stop!', aldus paus Leo. 'Het is tijd voor vrede! Ga aan de tafel zitten waar het over dialoog en bemiddeling gaat, niet aan de tafel waar herbewapening wordt gepland.'

Al eerder in zijn paastoespraak zei de paus: 'Laat zij die wapens dragen die neerleggen'. 'Laat zij die de macht hebben om oorlogen te ontketenen, kiezen voor vrede. Geen vrede die met geweld wordt afgedwongen, maar vrede door dialoog.'

Absoluut geen makkelijke opgave, want een echte dialoog is een gesprek of gedachtewisseling, gericht op open communicatie en het begrijpen van elkaars standpunten. De nadruk ligt op luisteren, inleven en gezamenlijk tot nieuwe inzichten komen.

In tegenstelling tot een discussie, waarbij men vaak de ander probeert te overtuigen, draait het bij een dialoog om verbinding en het verkennen van verschillende perspectieven.

Een dialoog begint bij de erkenning dat de ander gelijkwaardig is aan mij en ook recht heeft van bestaan. Naarmate de ander verder van onze eigen kring afstaat, wordt deze opgave groter!

Ik besluit met een citaat van Mahatma Ghandi:

Laat ons geen vooruitgang noemen,
waar een ander aan ten onder gaat.

Laat ons geen groei noemen,
waar een ander minder van wordt.

Laat ons geen vrijheid noemen,
waar wij een ander het recht ontnemen zichzelf te zijn.

Laat ons geen gemeenschap noemen,
waar de minste niet de meeste aandacht krijgt.

Laat ons zelf de verandering zijn,
die we in de wereld willen zien.

Annelies van de Molen